



אלכסנדר צביטמן

2002 - 1976

תשל"ו-תשס"ג

**אלבום זה מוקדש לזכרו של
אלכסנדר צביטמן ז"ל,
שנפל בעת מילוי תפקידו
בקרב "ציר המתפללים"
והובא למנוחות בהר המנוחות
בגבעת שאול בירושלים.**





ילדות

אלכס צביטמן
בן פאינה וליאוניד
בן בכור להוריו
נכד בכור לסבים ולסבתות
אח ללנה
איש לאורה
אבא לאייל אבי
וסבא לארבל אביה
נולד בברית המועצות
ב י"ב באייר תשל"ו 12.5.1976



ברית המועצות



ברית המועצות נחשבת כורשת האימפריה הרוסית, ברית המועצות נוסדה ב-30 בדצמבר 1922.

המשטר המלוכני הופל בהתקוממות עממית ספונטנית בבירה, שנודעה בשם מהפכת פברואר. התקוממות זו אירעה בזמן מלחמת העולם הראשונה, בשנת 1917. היא נגרמה עקב הירידה במורל החיילים בחזית ותנאי המחיה הקשים ברחבי האימפריה הרוסית. האוטוקרטיה הוחלפה בידי ממשלת המעבר הרוסית, שמנהיגיה התכוונו לייסד ברוסיה דמוקרטיה בנוסח המערב ולהמשיך במלחמה לצד מדינות ההסכמה. באותו זמן מעמד הפועלים התארגן במועצות במטרה להגן על זכויותיו. בתנועה הסוציאליסטית הייתה מועצה קיצונית-הבולשביקים שבראשם עמד ולדימיר איליץ' לנין. הוא הוביל אותם למהפכה קומוניסטית נגד הממשלה הזמנית. הבולשביקים הפילו את הממשלה הזמנית בנובמבר 1917 בהפיכה שנודעה לימים כמהפכת אוקטובר.

ברית המועצות



רק לאחר מלחמת האזרחים ברוסיה, שהתערבו בה גם מספר מדינות זרות, הממשל הקומוניסטי התייצב. ב"הסכם ריגה" רוסיה הסובייטית נאלצה לוותר על שטחים במערב אוקראינה ובלארוס לטובת פולין.

בדצמבר 1922 ברית המועצות נוסדה באופן רשמי. באמצעות תככים פוליטיים ובידולו של טרוצקי, סטלין השתלט בסופו של דבר על המפלגה הקומוניסטית ונהיה לשליטה של ברית המועצות.

בשנות ה-30 החל סטלין ב"טיהור" של מפלגתו. בתהליך זה החלה מערכה של טרור, שהביאה להוצאה להורג או למאסר של מיליונים רבים מכל שדרות החברה. מוערך כי סטלין הביא למותם של כ-20 מיליון בני אדם ב"גולאג". אך למרות כל זאת, ברית המועצות פיתחה כלכלה תעשייתית חזקה בשנים שלפני מלחמת העולם השנייה.

ב-24 באוגוסט 1991 התפטר גורבצ'וב מתפקיד המזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית של ברית המועצות. בעקבות זאת הוא תהליך פירוקה של ברית המועצות ללא מעצור. עוד באותו היום הכריזה אוקראינה על עצמאותה ב-27 באוגוסט הייתה זו מולדובה, וב-30 וב-31 באותו החודש עשו זאת אזרבייג'ן וקירגיזסטן. ב-6 בספטמבר הכירה מוסקבה בעצמאותן של אסטוניה, לטביה וליטא. ב-9 בספטמבר הכריזה טג'יקיסטן על עצמאותה, וב-21 בספטמבר הייתה זו ארמניה, ב-27 באוקטובר הכריזה טורקמניסטן על עצמאות.



מיקום ברית המועצות



דגל ברית המועצות

**אלכס גדל בעיר לבוב שבאוקרינה,
התגלה כתלמיד סקרן ונבון.
בכל מקום שהיה הציע עצמו לעזרה
ואהבתו להוריו הייתה יוצאת דופן.
הוא היה אחראי וטיפל באחותו הקטנה
במסירות.**



אלכס, הוריו ואחותו לנה

**כבר בכיתה א' אובחן אלכס כספורטאי מחונן
והחל להתאמן במסגרת האוניברסיטה
המקומית באתלטיקה קלה.
בשנים הבאות עסק גם בכדורגל, בשחייה
ובאגרוף, ובכל התחומים הצטיין וזכה בפרסים.**





אתלטיקה קלה

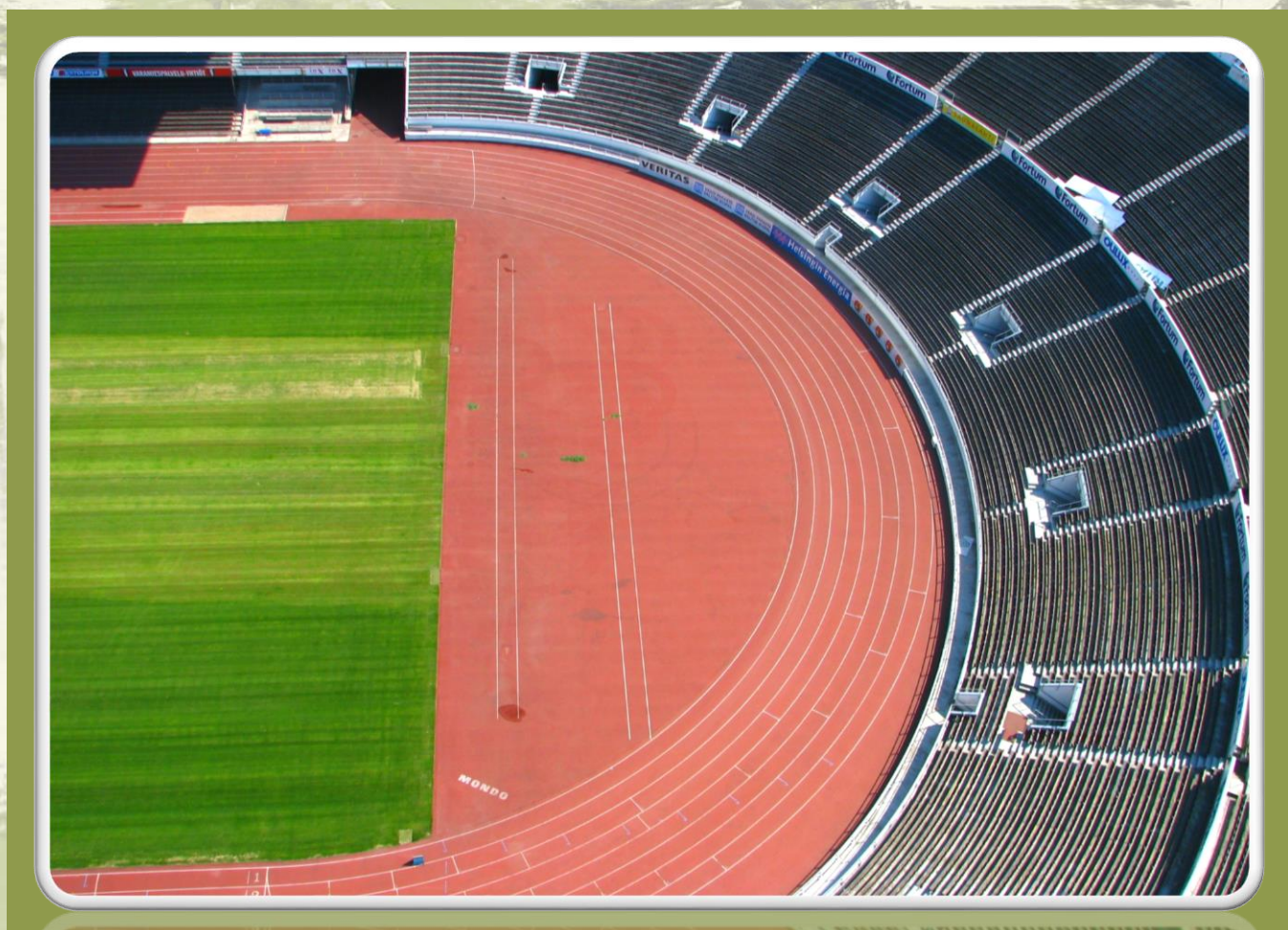
הוא ענף ספורט הכולל

תחרויות ריצה, הליכה, קפיצה

וזריקה, ושילוב ביניהם בצורת

קרברב. האתלטיקה מכונה

"מלכת הספורט".



פרסטרויקה



שטר כסף מאותה תקופה

פֶּרֶסְטְרוּיְקָה זה מכלול השינויים הכלכליים
והפוליטיים שהתרחשו בברית המועצות, הוא
החל מיוני 1987 עד 19 באוגוסט 1991.
את הפרסטרויקה הגה מנהיג ברית המועצות
מיכאיל גורבצ'וב.



על שואת העם היהודי

שואת יהודי אירופה שהתרחשה בתקופת מלחמת העולם

השנייה (1939 עד 1945) היא

מאורע מרכזי חריג לא רק בתולדות העם היהודי אלא

בתולדות האנושות כולה.

מיליוני יהודים חיו במשך 12 שנה תחת שלטון הטרור הנאצי,

נרדפו והושמדו, תוך כדי תעמולה

אנטי-יהודית מרושעת.

ביסודה של השואה נמצאת האנטישמיות המודרנית –

גלגולה החדש של שנאת היהודים.

האנטישמיות המודרנית הגרמנית הושתתה על תורת

הגזע והכריזה כי היהודים הם "תת-אדם", בניגוד לגזע

ה"ארי" העליון. היהודי הוצג כטפיל, כתופעה של ריקבון

וכגורם עיקרי לכל צרותיה של גרמניה.

בשואה נספו כשישה מיליון יהודים, גברים, נשים וטף.



כעבור כמה שנים לפירוק ברית המועצות וידועים בשם –
פרסטרויקה), הותר ליהודים בלבוב לפתוח בית כנסת,
שעד אז היה סגור ושימש כמחסן.
אלכס, שמגיל צעיר ינק מסבו וסבתו ניצולי השואה ערכים
ויהדות, היה גאה מאוד על שזכה לעזור בהכנות לפתיחת
המקום והשתתף בטקס הפתיחה.
מעט אחר כך הוא הצטרף ללהקת ריקודים יהודית בעירו
ובהמשך, כשהיה לאחד הסולנים בלהקה, פתח כל הופעה
לבוש בווסט, כיפה על ראשו ופניו מלאות גאווה.



בית הכנסת בלבוב



**אלכס רוקד
בלהקה
יהודית
באוקראינה**





**את זיקתו לדת, אף אדם לא יכל לפספס. אלכס ינק
מסבו וסבתו את השורשים החזקים ליהדות ומשם
חיפש כל הזדמנות ליישם אותם. על אף הסיכון, אלכס
ומשפחתו חגגו את כל החגים בסתר ואלכס חלם על
הרגע שיוכלו לעלות לארץ ולחגוג את החגים כמו כל
היהודים.**

**לימים, אנשים שבאו לנחם, סיפרו על אלכס הנדיב,
שהיה נותן תרומת "מתן בסתר" לאנשים שזקוקים
לכך. מבלי שאף אחד ידע.
אלכס היה עושה הכל כדי לסייע לאדם במצוקה מבלי
לקבל שום תמורה על כך.**



באפריל שנת 1990 משפחתו של אלכס עלתה
לארץ ישראל בעקבות בקשתו להגשים את
חלומו - להיות יהודי שחי בארץ ישראל.
אלכס עבר ברית מילה בגיל 14 כשעלה ארצה.





ירושלים



משפחתו של אלכס
התמקמה בירושלים,
עיר הבירה של ישראל



**אלכס למד בבית ספר "אורט" בשכונת רמות
בירושלים.**

לימים, בית ספר אורט מאפשר לתלמידיו

מסלול של חיל האוויר:

הנדסת אלקטרוניקה ומחשבים,

הנדסת מכונות,

מקצוע מרכזי בתעשיות הרובוטיקה והתעופה,

הנדסת חשמל, בקרה ואנרגיה.

תחום מוביל בעולם מערכת החשמל

המתקדמות ובתעשיות האנרגיה.



הסמל של חיל האוויר



תיכון אורט רמות - ע"ש יוסף גדיש ירושלים

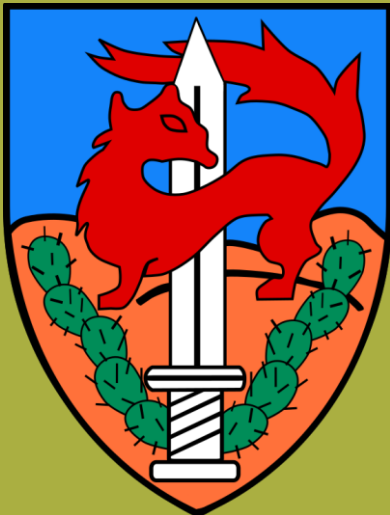
הסמל של אורט



שירותו הצבאי



**בשנת 1994 אלכס
מגשים את חלומו
ומתגייס לצה"ל, הוא
מתגייס לגבעתי,
לגדוד שקד.**



תג היחידה

**"יעודה של חטיבת
גבעתי הוא הגנה
ושמירה על גבולות
המדינה מפני איומי
הטרור השונים"**



סיכת לוחם גדוד שקד



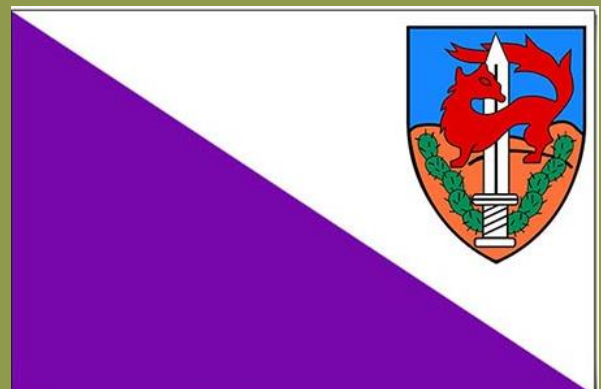
כומתת היחידה

חטיבת גבעתי מורכבת משלושה גדודים סדירים ומגדס"ר
המורכב מפלס"ר שמתמחה במשימות ניווט, סיור ומודיעין.
פלוגת נ"ט, האחראית על הפעלת טילי עורב מכלי רכב
ונגמ"שים. פלוגת חיל הקשר ופלוגת חיל ההנדסה
המתמחה בחבלה, מיקוש, מלכוד ופיצוץ מטענים.

חברו ליחידה מספר: "על אהבתו לצבא למדנו מרמת
חיילותו, דייקנותו היתרה וההקפדה על הדברים הקטנים
בהם נמדד חייל. אלכס היה ללא ספק מהחיילים המקצועיים
ביחידתנו, ותרם מכישרונו לכל מי שרק היה צריך".



סמל היחידה



דגל היחידה



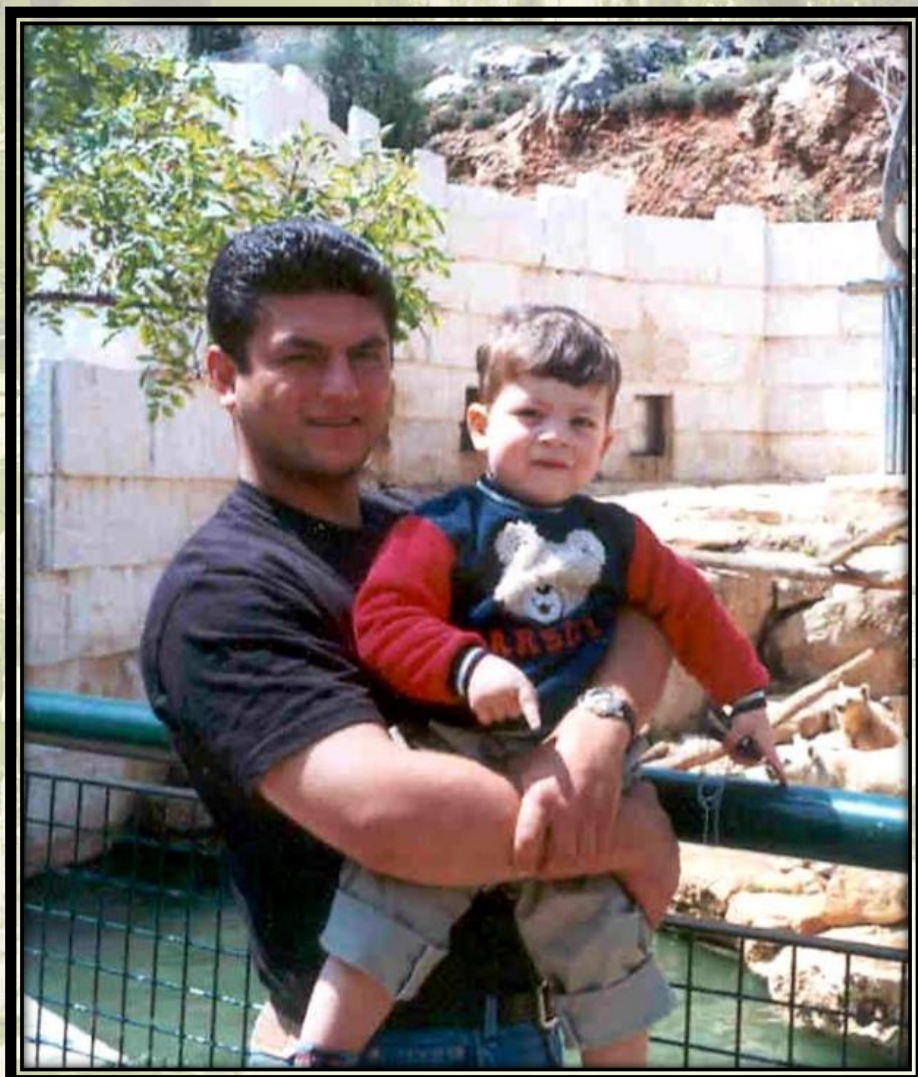


חיינו הבוגרים

**בשנת 1995, במהלך שירותו, נשא
אלכס את בחירת לבו אורה לאישה,
ובני הזוג עברו לגור בקריית ארבע,
לשם עברו גם הוריו.**



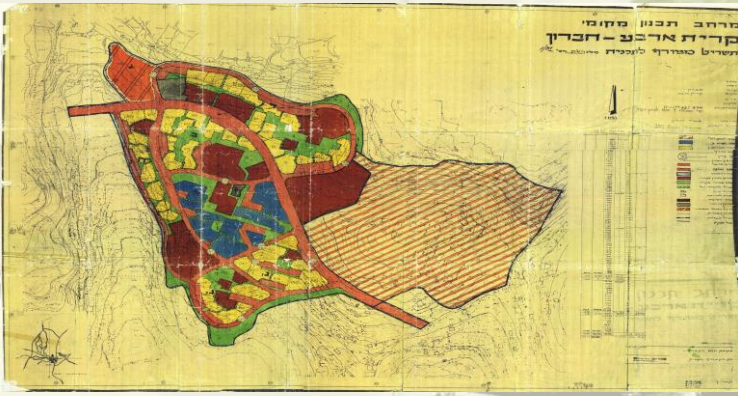
**ביוני 1997 נולד בנו אייל, והשמחה הייתה רבה.
אמו כותבת: "הפכנו להיות משפחה מורחבת
ומאושרת קולות של צחוק תמיד עלו מביתנו. את
אשר אלכס הצליח להעניק ולתת לאייל בחמש
וחצי שנים קצרות בתור אבא, לא כל אבא היה
מצליח לתת בכל חייו".**



**אחרי שחרורו משירות סדיר צוות אלכס לשירות
מילואים ביחידת ההגנה המרחבית בקריית ארבע, וכן
התנדב לכיתת הכוננות של היישוב, אשר במסגרתה
עבר בהצלחה קורס צלפים.**



קריית ארבע



ערב ליל הסדר תשכ"ז (11.4.68) - קבוצת יהודים שכרה את

מלון "פארק" הערבי בחברון לעשות בו את ה"סדר".

היהודים התנחלו במלון גם לאחר הפסח. חודש וחצי לאחר

מכן (21.5.68) - הועברו היהודים להתיישב בממשל הצבאי

בחברון בטיעון של שיקולים ביטחוניים.

3 שנים לאחר מכן (19.8.71) - לאחר מאבקים רבים וקשים

הוקמה קרית ארבע והחל לפעול "הועד המקומי", אשר

פעל בכפוף לממשל הצבאי.

באותה שנה (1971) - הוצא תקנון קריית ארבע עפ"י צו 1561

"הועד המקומי" נקרא "מנהלת קרית ארבע", כאשר יושב

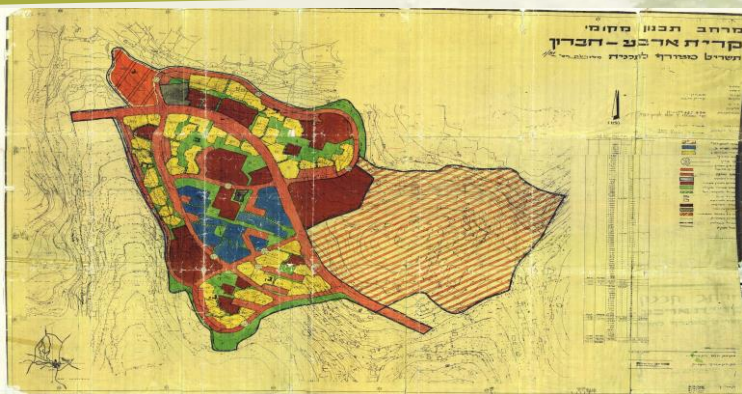
הראש מונה מטעם משרד הפנים ונקרא "ממונה".

10 שנים לאחר מכן (1.3.81) - הוכרזה קרית ארבע כמועצה

מקומית עפ"י צו 892 ובשנת 1985 נערכו הבחירות

הראשונות לראשות מועצת קרית ארבע.

כיתת כוננות



לרוב, מי שמגיעים ראשונים לזירת הפיגועים הנם מתנדבי כיתת הכוננות. מדובר בצוות מתנדבים אשר מתגוררים בישוב, חמושים בנשק ארוך ומוכנים בכל רגע נתון לסכן עצמם למען הצלת הכלל. בפעילותם מייצגים חברי כיתת הכוננות ערכים של הצלת חיים, ערבות הדדית וביטחון לאומי. אולם היות ומדובר באזרחים מתנדבים קיים קושי לספק להם את אימוני ההכשרה אליהם הם נדרשים.

עמותת מגן יהודה, הנה עמותה ללא כוונת רווח אשר פועלת בשיתוף ובכפוף לצה"ל ולמשטרה ומטרתה להגביר את הביטחון בקרב האזרחים במדינת ישראל. העמותה מעבירה תכניות אימון שנתיות לכיתות כוננות אשר משפרות את יכולות המתנדבים לתת מענה טוב יותר בשעת חירום ומעבירה סדנאות מודעות ביטחונית לתושבים על מנת לחזק את תחושת הביטחון ולתת כלים להתמודדות נכונה בזמן אמת ובשגרה. זוהי העמותה היחידה בישראל אשר מאמנת כיתות כוננות ומטפלת בביטחון ובתחושת הביטחון של האזרחים. פעילויות אשר מעצימות את החוסן שלנו להתמודד עם המציאות הביטחונית הקיימת בישראל ועם העתיד לבוא.

מה אברך

מילים: רחל שפירא
לחן: יאיר רוזנבלום

מה אברך לו, במה יבורך?
זה הילד? שאל המלאך.
מה אברך לו, במה יבורך?
זה הילד? שאל המלאך.

וברך לו חיוך שכמוהו כאור
וברך לו עיניים גדולות ורואות
לתפוס בן כל פרח וחי וציפור
ולב להרגיש בו את כל המראות.

מה אברך לו, במה יבורך?
זה הנער? שאל המלאך.
מה אברך לו, במה יבורך?
זה הנער? שאל המלאך.

וברך לו רגליים לרקוד עד אין סוף
ונפש לזכור בה את כל הלחנים
ויד האוספת צדפים עלי חוף
ואוזן קשובה לגדולים וקטנים.

מה אברך לו, במה יבורך?
זה העלם? שאל המלאך.
מה אברך לו, במה יבורך?
זה העלם? שאל המלאך.

וברך כי ידיו הלמודות בפרחים
יצלחו גם ללמוד את עוצמת
הפלדה
ורגליו הרוקדות את מסע הדרכים
ושפתיו השרות את מקצב
הפקודה.

מה אברך לו, במה יבורך?
זה הגבר? שאל המלאך.
מה אברך לו, במה יבורך?
זה הגבר? שאל המלאך.

נתתי לו כל שאפשר לי לתת
שיר, וחיוך, ורגליים לרקוד
ויד מעודנת, ולב מרטט
ומה אברך לך עוד?

מה אברך לו, במה יבורך?
זה הילד? העלם הרך.
מה אברך לו, במה יבורך?
זה הילד? העלם הרך.

הנער הזה - עכשיו הוא מלאך.
לא עוד יברכוהו, לא עוד יבורך.
אלוהים, אלוהים, אלוהים
לו אך ברכת לו - חיים.







סיפור הנפילה

ביום שישי, ערב שבת ליל שישי, ה-15 בנובמבר
2002, היה מאושר במיוחד עבור בני משפחת
צביטמן מקריית ארבע. האם הצעירה, אורה,
חגגה את יום הולדתה והבית התמלא באורחים
שהגיעו לארוחת ערב.

שולחן האוכל היה עמוס בכל טוב והנוכחים
התיישבו מסביב, צחקו ולגמו יין מלוא הכוס.
רק אייל בן החמש, בנם של לאדה ואלכס,
התעלם מהשמחה והתרוצץ מסביב כשבידו
רובה צעצוע מפלסטיק. אלכס הביט על בנו
בחיוך ומיד אחר כך נשק לאורה. הוא הספיק
לומר שהוא אוהב אותה ואז צפצף הביפר.



אלכס קפץ מכיסאו כנשור נחש, חטף את

תיקו ומיהר החוצה ללא מילה.

אור ליי"א בכסלו

נפל אלכסנדר צביטמן בעת מילוי תפקידו

כלוחם בכיתת הכוננות כשיצא בגבורה להגן

על אזרחים וחיילים ולסייע להם.



הפיגוע בציר המתפללים

ציר המתפללים בחברון הוא כביש באורך של כ-730 מטר המחבר בין קריית ארבע ומערת המכפלה בחברון. הציר משמש למעבר של ישראלים ותיירים אשר באים לפקוד את מערת המכפלה.

על פלסטינים נאסר לנסוע בכביש זה, למעט תושבי הרחוב, המורשים לנסוע בו בימי חול בלבד. הציר הוא דרך הגישה העיקרית למתפללים המגיעים ברגל למערת המכפלה בימי שבת.

הפיגוע בציר המתפללים

בערב שבת, אור לי"א בכסלו תשס"ג (15.11.2002), פתחו מחבלים בירי לעבר חיילי צה"ל שסיירו בחברון, בציר המתפללים שבין חברון לקריית ארבע. בקרב שהתפתח, שנמשך עד להשתלטות על הבית בו שהו המחבלים, נפלו 12 חיילים, כולל שלושה חברי כיתת הכוננות של קריית ארבע שהוזעקו למקום. אחד הנפלים בקרב היה סמל ראשון אלכסנדר צביטמן, איש כיתת הכוננות שהוזעק מביתו.

בקרב נפלו עוד 11 חיילים: אלוף משנה דרור יצחק וינברג, רב-פקד סמיח סוידאן, סגן דני כהן, סמל שני תומר נוב, סמל שני גד רחמים, סמל ראשון יצחק בואניש, סמל ראשון ישעיהו דוידוב, סמל ראשון אלכסנדר דוכן, סמל ראשון איגור דרוביצקי, סמל ראשון נתנאל מכלוף, סמל ראשון דוד מרכוס.

אלכס היה בן 26 בנופלו
השאיר אחריו הורים,
אחות, אישה וילד
נטמן בבית העלמין
בגבעת שאול, עם
חבריו בטקס צבאי.



The background of the page is a photograph of a winter landscape. It shows a snow-covered ground with several large, dark rocks. A small, dark evergreen tree stands in the lower-left foreground. In the background, there are more snow-covered hills and a line of trees under a pale sky. The overall tone is cold and serene.

חוויות מכת'יבת האלבום

משפחת צביטמן היקרה והאהובה,

מודה לכם על הזכות להכיר את אלכס,

להנציח ולהמשיך את דרכו ולו במעט.

השתדלתי להכניס את התלמידות יחד איתי לתוך

המסע הזה שיזכו להנציח חלל, ללמוד עליו,

להחיות את הדרך שלו, ולהבין את המשמעות של

מורשת עם, שמירה והגנה על הארץ.

כולי אמונה שהתלמידות יצאו עם תחושת שליחות

גדולה בתוכן אל העתיד שלהן.

נמשיך להנציח את אלכס, בחוכמה היוצאת דופן

שלו, בלימוד על התחביבים שהיו לו. על החלומות

והריצה אחרי הגשמתם. באהבתו לדת והאדם

הנדיב שהיה.

תודה שפתחתם לנו את הלב, ונתתם לנו להרגיש

במעט את הגעגוע שלכם ולחלוק אותו אתכם.

מקווים שהאלבום שהכנו עבורכם ימלא לכם את

הלב וייתן קצת נחמה.

בהערכה גדולה,

אדוה אלון

משפחה יקרה,

היה לנו פרויקט מאוד מעניין ומשמעותי. התרגשנו לחקור על אנשים שלחמו למען המדינה שאנו חיות בה וללמוד על אירועים שקרו בה.

איפה הפרויקט הזה פוגש אותנו אתם שואלים את עצמכם? בזיכרון - לכל אדם, במקרה הזה אלכס, שנהרג ולא סיים את הדרך שלו מגיע שיזכרו אותו בזכות מה שעשה ומי שהיה. לחיילים ולכוחות הביטחון בפרט, מגיע שנזכור מה עשו עבורנו ומה הדבר הזה שבזכותו אנחנו כן עומדים על אדמת הארץ בגאווה.

פרויקט אלבומי ההנצחה מבחינתנו הוא זכות. הייתה לנו הזכות לקחת את החלק בו ולהכיר את אלכס הבן שלכם שהיה אדם גדול ומשמעותי. שעשה הרבה למען אחרים.

תודה על הזכות ועל הדרך שהפרויקט הזה העביר אותני, תודה שהוא לימד אותנו בזכות מי אני פה.

עדן ורשל אור

דבר התלמידות